

Olimpiada de Istorie
Faza națională (Baia Mare): Aprilie 2014
Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I

40 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Articolul 1. Poporul Moldovei, din vechime și până astăzi, a avut și are dreptul la autonomie cu Domnul său și cu legile sale, sub suzeranitatea puternicei împărății căreia este închinat, cere să aibă, și folosința acestui drept.(...)”

Articolul 18. Toți moldovenii sunt egali înaintea legii.

Articolul 19. Poporul cere întărirea vechei instituții a Sfatului obștesc. Puterea legiuitoare se exercită de Domn împreună cu Sfatul Obștesc. Puterile administrativă și executivă se exercită de Domn singur.”

(Constituția cărvunarilor)

B. „Adunarea ad-hoc a Moldovei, pășind pe calea ce i s-a prescris de către Tratatul de la Paris, (...), declară că cele întâi, cele mai mari, mai generale și mai naționale dorinți ale țării sunt:

1. Respectarea drepturilor principatelor și îndeosebi a autonomiei lor (...).
2. Unirea Principatelor într-un singur stat sub numele de România.
3. Prinț străin cu moștenirea tronului, ales dintr-o dinastie domnitoare a Europei și ai cărui moștenitori să fie crescuți în religia țării. (...)
5. Puterea legiuitoare încredințată unei obștești adunări, în care să fie reprezentate toate puterile nației.”

(Proiectul de rezoluție al Adunării ad-hoc a Moldovei)

C. „Articolul 1. Principatele-Unite-Române constituie un singur stat indivizibil, sub denumirea de România.

Articolul 19. Proprietatea de orice natură, precum și toate creanțele asupra Statului sunt sacre și neviolabile. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică legalmente constatată și după o dreaptă și prealabilă despăgubire. (...)

Articolul 32. Puterea legislativă se exercită colectiv de către domn și reprezentațiunea națională. Reprezentațiunea națională se împarte în două adunări: Senatul și Adunarea Deputaților. Orice lege cere învoirea câtor trei ramuri ale puterii legiuitoare.”

(Constituția din 1866)

D. „Articolul 1. Regatul României este un stat national, unitar și indivizibil. (...)

Articolul 5. Românii, fără deosebire de origine etnică, de limbă sau de religie, se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor (...).

Articolul 10. Toate privilegiile de orice natură, scutirile și monopolurile de clasă sunt oprite pentru totdeauna în statul român. (...)

Articolul 34. Puterea legislativă se exercită colectiv de către rege și reprezentățiunea națională. Reprezentațiunea națională se împarte în două Adunări: Senatul și Adunarea Deputaților.”

(Constituția din 1923)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza sursei A, un obiectiv referitor la principiul egalității și precizați, pe baza sursei D, o modalitate prin care s-a aplicat acest principiu. 6 puncte
2. Menționați, pe baza sursei C, două informații aflate în relație cauză-efect precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 5 puncte
3. Formulați, pe baza surselor B și C, un punct de vedere referitor la relația dintre legile fundamentale și proiectele politice din secolul al XIX-lea, susținându-l cu două informații selectate din sursele respective. 7 puncte
4. Menționați, pe baza surselor A și B, o asemănare între obiectivele referitoare la statutul extern al statului și folosiți ca argument câte o informație din sursele respective. 6 puncte
5. Menționați, pe baza surselor C și D o modificare referitoare la „*puterea legislativă*” și prezentați un fapt istoric care a determinat modificarea menționată. 7 puncte
6. Formulați un punct de vedere referitor la elementele de continuitate din proiectele politice din prima jumătate a secolului al XIX-lea, folosind ca argument alte două fapte istorice, în afara celor din sursa A. (Se punctează pertinenta argumentării elaborate prin prezentarea faptelor istorice relevante, respectiv a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 9 puncte

Subiectul al II-lea

50 puncte

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, o sinteză despre **Spațiul românesc în secolele IX-XVIII în contextul relațiilor internaționale**, având în vedere:

- prezentarea unui fapt istoric referitor la influențele exercitate de factorii externi asupra autonomiilor locale din spațiul românesc din secolele IX-XIV;
- menționarea unei consecințe a implicării spațiului românesc de la sud de Carpați în diplomația secolului al XIV-lea;
- prezentarea unei asemănări între două acțiuni diplomatice desfășurate de reprezentanți ai instituțiilor centrale din spațiul românesc de la răsărit de Munții Carpați din secolul al XV-lea;
- prezentarea câte unui fapt istoric referitor la participarea conducătorilor politici din spațiul românesc la diplomația, respectiv la conflictele militare din secolul al XVI-lea, și menționarea unei asemănări între faptele istorice menționate;
- menționarea a două caracteristici ale diplomației abordate de reprezentanții unei instituții centrale din spațiul românesc în secolul al XVII-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la consecințele relațiilor internaționale asupra proiectelor politice din secolul al XVIII-lea și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.